

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Reparation eller grundförbättring?

Besvär av Tidaholms stad angående A:s taxering för kommunal inkomstskatt åren 1953 och 1954. — Genom arvskifte år 1951 efter sin fader förvärvade A. en fastighet med boningshus och uthus. Boningshuset, uppfört 1922—1923, var ett reveterat trähus innehållande 4 rum och kök. Under åren 1951—1953 undergick byggnaden reparations- och förbättringsarbeten till en kostnad av 50.512 kr. Reparationerna uppgavs väsentligen ha omfattat följande: Utbyte av cementtaktegel, tegelläkt, ströläkt, underlagspapp och vindskivor å såväl boningshus som uthus. Vidare utbyte av fönster och ytterdörrar, reparation av elektrisk installation, förnyelse av centralvärmeanläggningen samt målning och tapetsering. Såsom förbättringsarbeten uppgavs: Höjning av huset c:a 50 cm, utgrävning av källare under hela huset för garage, pannrum, tvättstuga och matkällare, uppförande av ny hjärtmur, tillbyggnad av balkong i stället för träveranda — därvid taket å en vindskupa höjdes för att erhålla utgång till balkongen. Vidare upptagande av dörr för utgång direkt till trädgården, pelare av fasadtegel vid ingången, vidgad öppning mellan två rum, invändig beklädnad med boardplattor etc. Vid 1952—1954 års taxeringar yrkade A. avdrag för reparations-

kostnader med resp. 1.342 kr, 9.840 kr och 19.105 kr eller tillhopa 30.287 kr. — TN medgav avdrag med resp. 0 kr, 5.108 kr och 76 kr. PN medgav 1.342 kr, 9.840 kr och 1.446 kr d.v.s. tillhopa 12.628 kr. — KR gjorde ingen ändring beträffande 1953 års taxering men höjde beträffande 1954 års taxering avdraget till 13.634 kr, vilket innebar att A. för de tre åren erhöi avdrag med tillsammans 24.836 kr. — RR gjorde inte heller någon ändring beträffande 1953 års taxering men sänkte avdraget vid 1954 års taxering, enär de å fastigheterna nedlagda kostnaderna finge anses ha i sådan omfattning avsett förbättringsarbeten att till avdragsgill reparationskostnad vid ifrågavarande taxering ej kunde hänföras högre belopp än 7.000 kr. Härigenom kom A. att för de tre åren erhålla avdrag med tillhopa 18.182 kr. (RR:s utslag den 23/9 1959; en ledamot ville fastställa PN:s beslut.)

Arkitektkostnader o. d. för planerad men ej uppförd byggnad.

Besvär av TI angående Svenska Gum-mifabriks AB:s inkomsttaxering år 1953. — TN förvägrade bolaget avdrag med 294.126 kr för konstruktionsritningar, undersökningar och andra förarbeten för en tilltänkt fabriksbyggnad. Hos PN framhöi bolaget i huvudsak följande. Koope-

rativa Förbundet (KF), vars dotterbolag bolaget var, hade förut haft en gummi-fabrik i Viskafors. Emellertid såldes denna fabrik och intresset koncentrerades i stället på fabriken i Gislaved. År 1938 uppgjordes en generalplan för utbyggnad av denna fabrik, däri även ingick en fabrik för återupptagande av den tillverkning som bedrivits i Viskafors. På grund av krigsförhållandena m m fördröjdes dock planens realiserande och först i mars 1952 meddelades byggnadstillstånd, som emellertid avsåg en väsentligt mindre byggnad än den som ursprungligen planerats. På grund härav och med hänsyn till byggnadskostnadernas stegring ansågs den planerade anläggningen inte kunna bli räntabel. Planerna övergavs och de nedlagda kostnaderna blev värdelösa. Bolaget åberopade RÅ 1944 not. 430, där avdrag för arkitektarvode för en tilltänkt men ej utförd utbyggnad av fabrikslokaler medgivits med 752 kr. Visserligen hade i flera andra fall avdrag för motsvarande kostnader vägrats — t ex RÅ 1945 not. 913, 1946 not. 331 och 1953 not. 223 — men anledningen härtill torde enligt bolaget ha varit att de planerade byggnadsprojekten i dessa fall varit av sådan omfattning att, om de realiserats, de skulle ha betytt en så väsentlig utvidgning eller förändring av rörelsen att den kunde betraktas såsom en utvidgning av själva förvärvskällan. I bolagets fall var det inte fråga om en utvidgning utan endast ett återupptagande av en verksamhet som tidigare bedrivits inom ett annat dotterbolag till KF. KF hade föett särskilt arkitektkontor som för förbundets, dess dotterbolags och konsumtionsföreningars räkning f n sysselsatte närmare hundratalet personer. — PN: ej ändring. — Hos KR framhöll TI, att det

här var fråga om avsevärda kostnader som just vore hänförliga till en planerad utvidgning av rörelsen. — KR medgav avdraget, enär ifrågavarande förlust finge anses ingå i de risker som man skäligen hade att räkna med i en rörelse sådan som den av bolaget bedrivna. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder, enär ifrågavarande kostnader utgjorde kapitalförlust och således icke vore avdragsgilla. (RR:s utslag den 27/10 1959.)

Anslutningsavgift i samband med elomläggning.

Besvär av hemmansägaren N. angående inkomsttaxering år 1953. N:s två fastigheter hade elektrifierats 1917. Därvid hade fastigheterna i trakten själva bekostat framdragande av ledningar från ett kraftverk i orten ävensom el-installationer i byggnader m. m. Anläggningen hade med åren förslitits genom att ledningsstolparna ruttnat, stag och tråd rostade, varjämte svårigheter uppstått för kraftleverantören att tillförsäkra tillräcklig elenergi på grund av bl a minskad vattentillgång och ökad energianvändning genom nya abonnenter. Ett stort antal fastighetsägare anslöt sig därför till ett större kraftverksbolag. Den gamla anläggningen revs och bolaget uppförde en ny, vars underhåll bolaget för framtiden svarade för. Bolaget erhöll statsbidrag för anläggningen. Strömstyrkan var 220 volt på såväl det gamla som det nya nätet. Den nye el-leverantören tillhandahöll växelström medan den förre levererat likström, varför fastighetsägarna blev tvungna bekosta ommontering av ledningarna i byggnaderna. — N. förvägrades av PN med 1.710 kr yrkat avdrag för anslutningsavgift för fastigheten, trots att N. bl a fram-

hållit, att en reparation av de gamla stolparna skulle ha kostat mer än anslutningsavgiften. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/10 1959.)

Ränta å gåvorevers till barn. Avdrag för välgavgift vid inkomstberäkning enligt villaschablonen?

Besvär av auktoriserade revisorn B. angående inkomsttaxering år 1955. — Vid beräkning av B:s inkomst av annan fastighet vägrades B. ett med 2.400 kr yrkat avdrag för räntor å gäld enligt skuldebrev, vilka intecknats i fastigheten och såsom gåvor överlämnats till två omyndiga barn. KR och RR: ej ändring. — Vid beräkning av underskott å två fastigheter, beträffande vilka inkomsten beräknades jämlikt 24 § 2 mom. KL (villaschablonen), förvägrades B. av PN ett med 70 kr yrkat avdrag för välgavgifter, som erlagts till staden. B. hade framhållit, att avgiften utgick på grund av servitut och syntes vara att likställa med tomträttsavgäld. Hos KR yrkades avdrag med 50 kr. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/9 1959.)

Anm.: Angående skuldebreven, se även RÅ 1957 not. 1883 (Skattentytt 1957 s. 37). — Rätten till avdrag vid taxering enligt villaschablonen för tomträttsavgäld beror på att fastighetsägaren vid tomträttsupplåtelse är i markägarens ställe skattskyldig för marken och att värdet av denna därför ingår i det taxeringsvärde, som ligger till grund för inkomstberäkningen.

Ränta å reverser till barn.

Besvär av TI angående Ingeborg B:s och hennes omyndiga barn Gösta B:s

och Mats B:s inkomsttaxering år 1955. — Ingeborg B. och hennes tre syskon hade enligt gåvobrev den 30/8 1945 av sina föräldrar, makarna B., fått en fastighet under vilkor att de övertog betalningsansvaret för i fastigheten intecknad gäld. Sedermera gav makarna B. under åren 1945—1947 till sina barnbarn vissa i fastigheten intecknade reverser å tillhoppa 140.000 kr med ränta, därav reverser å 30.000 kr med ränta till envar av Gösta B. och Mats B. såsom bidrag till deras undervisning och uppfostran. I sin deklaration yrkade Ingeborg B. vid beräkning av inkomst av fastighet avdrag med 2.800 kr för ränta enligt de till Gösta och Mats skänkta reverserna. I deklarationer för barnen uppgavs motsvarande ränteintäkt. — PN förvägrade Ingeborg B. avdrag för beloppet 2.800 kr och taxerade ej barnen. — KR däremot följde deklarationerna och yttrade: Av handlingarna i målet framgår, att ifrågavarande inteckningsreverser överlämnats av makarna S. i gåva till barnen B. såsom bidrag till barnens undervisning och uppfostran. Därest makarna S. skulle hava haft att erlagga ränta till barnen B. på grund av nämnda reverser, hade denna räntebetalning varit att anse såsom bidrag till barnens undervisning och uppfostran. Enär Ingeborg B., i samband med att äganderätten till ifrågavarande fastighet övergått till henne och hennes syskon, blivit förpliktad att vidkännas kostnaden för ränta på grund av ifrågavarande reverser, kan emellertid hennes fullgörande av berörda förpliktelse icke anses utgöra ett av henne lämnat bidrag till barnens undervisning och uppfostran. På grund härav och då vad i övrigt i målet förekommit icke heller föranleder till att Ingeborg B. bör förvägras avdrag för ifrågavarande ränte-

kostnad samt förty barnen B. böra beskattas i enlighet med av dem avgivna deklamationer, finner KR etc... — RR (tre ledamöter fastställde KR:s beslut, enär, såsom KR funnit, Ingeborg B. blivit förpliktad vidkännas kostnaden för ränta på grund av ifrågavarande reverser, samt i målet icke förebragts omständigheter på grund varav avdrag för utbetalningen av berörda gäldräntor borde förvägras henne. (Två ledamöter ville bifalla TI:s talan.) (RR:s utslag den 3/11 1959.)

Förutsättningar för eftertaxering.

Besvär av TI angående lantbrukaren R. för år 1955 åsatt eftertaxering. — Vid bokgranskning för beskattningsåren 1954 och 1955 konstaterades att R. under år 1954 sålt vissa svin utan att deklarerat inkomsten samt att en sk kontantberäkning för år 1954 utvisade ett överskott å endast 1.326 kr. Någon skönmässig höjning hade emellertid enligt granskaren inte vidtagits vid den ordinarie taxeringen år 1955 därför att TN fått den uppfattningen att en i 1955 års deklamation uppgiven fordran

å 10.000 kr å en son till R. uppkommit icke genom att kontanter utlånats utan genom att djur överlåtits till sonen. Vid 1956 års taxering hade R. dock uppgivit att beloppet avsåg en lånefordran. — PN eftertaxerade R. för 10.000 kr, varav 5.800 kr avsåg de försålda svinen och 4.200 grundade sig å en kontantberäkning. Hos KR medgav R. eftertaxering av beloppet 5.800 kr. Däremot yrkade han undanröjande av eftertaxeringen beträffande beloppet 4.200 kr. — KR biföll R:s talan, enär sådana omständigheter icke kunde anses hava förelegat, att eftertaxering bort ske för högre belopp än R. medgivit. — I sina besvär hos RR framhöll TI bl a att R., som fått del av kontantberäkningen, icke gjort gällande att överskottet 1.326 kr varit tillräckligt. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder. (RR:s utslag den 13/10 1959.)

Anm.: Eftertaxering har här i vad avser beloppet 4.200 kr skett med tillämpning av 62 § andra st. KL i dess lydelse enligt lag den 27 5 1955, vilken bestämmelse numera återfinnes i 114 § andra stycket 1956 års taxeringsförordning.